Психологічний профіль у дівчат із порушенням менструального циклу на тлі гіперпролактинемії

Юрченко І.О., Горбунова О.В.

Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика, м. Київ, Україна

Мета. Визначення корелятивних зв'язків між різними рівнями тривожності та наявністю гіперпролактинемії, вивчення можливостей корекції рівня пролактину шляхом комплексної антистресової терапії.

Матеріали та методи. Проведено комплексне клініко-лабораторне обстеження 94 дівчат-підлітків у періоді становлення менструальної функції. Для дослідження психо-емоційного стану пацієнток використовували шкалу тривоги Спілбергера – Ханіна.

Результати та їх обговорення. Серед дівчат віком $14,0 \pm 1,5$ року з гіперпролактинемією було виявлено наявність гострого та хронічного стресу в 92,2 % випадків. До лікування в дівчат із гіперпролактинемією питома вага високої особистісної тривожності була в 4 рази вища, а низької особистісної тривожності – в 6 разів нижча, ніж у здорових дівчат. Питома вага високої ситуаційної тривожності значно перевищувала цей показник у здорових дівчат, а помірна ситуаційна тривожність у дівчат із гіперпролактинемією була в 3 рази нижче. Питома вага низької ситуаційної тривожності в дівчат із гіперпролактинемією була майже в 5 разів нижче, ніж у здорових дівчат. Через

3 місяці від початку лікування питома вага високої та помірної особистісної тривожності в дівчат із гіперпролактинемією зменшилася незначно, а низької особистісної тривожності – значно збільшилася після проведеної психологічної корекції. На відміну від особистісної тривожності, ситуаційна залежить від умов життя, тому її зміни були суттєвішими після антистресового лікування.

Висновки. У дівчат 11-18 років із гіперпролактинемією було виявлено гострий або хронічний стрес у 92,2 % випадків, що характеризувалося підвищенням особистісної та ситуаційної тривожності. Це свідчить про прямий кореляційний зв'язок між високими рівнями тривожності й наявністю гіперпролактинемії, підтверджує необхідність комплексної антистресової терапії в дівчат із гіперпролактинемією. Стабілізація психоемоційного стану та зменшення тривожності сприяє нормалізації гормонального гомеостазу (зниження рівня пролактину й активізації гіпофізозалежної гормональної функції яєчників) і, як наслідок, менструальної функції.

Ключові слова: гіперпролактинемія в дівчат, тривожність, лікування гіперпролактинемії.

Psychological profile of girls with menstrual cycle disorders against hyperprolactinemia

Yurchenko I.A., Gorbunova O.V.

Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education, Kyiv, Ukraine

Objective. To determine the correlations between different levels of anxiety and the presence of hyperprolactinemia and to study the possibilities of correcting the level of prolactin by means of complex anti-stress therapy.

Materials and methods. We conducted a survey of 94 adolescent girls during the period of the formation of menstrual function. To study the psychoemotional state of the patients, the Spielberger – Hanin anxiety scale was used.

Results and discussion. Among girls aged 14.0 ± 1.5 years with hyperprolactinemia, the presence of acute and chronic stress was found in 92.2 % of cases. Before treatment, the proportion of high personal anxiety of girls with hyperprolactinemia was 4 times higher, and low personal anxiety was 6 times lower than of healthy girls. The proportion

of high situational anxiety significantly exceeded this indicator in healthy girls, and moderate situational anxiety in girls with hyperprolactinemia was 3 times lower. The proportion of low situational anxiety in girls with hyperprolactinemia was almost 5 times lower than in healthy girls. Three months after the start of treatment, the proportion of high and moderate personal anxiety of girls with hyperprolactinemia decreased slightly, and the proportion of low personal anxiety increased significantly after the psychological correction. In contrast to personal anxiety, situational anxiety depends on living conditions, therefore, its changes were significant after anti-stress treatment.

Conclusions. Among girls aged 11-18 years with hyperprolactinemia, the acute and chronic stress was found in 92.2 % of cases, which was characterized by

increased personal and situational anxiety of patients with hyperprolactinemia compared with healthy girls, indicating a direct correlation link between high levels of anxiety and the presence of hyperprolactinemia, and confirms the need for comprehensive anti-stress therapy for such girls. Stabilization of the psycho-emotional state and reduction of anxiety

contributes to the normalization of hormonal homeostasis (reduction of prolactin and activation of pituitary-dependent hormonal function of the ovaries) and as a consequence of menstrual function.

Key words: hyperprolactinemia in girls, anxiety, treatment of hyperprolactinemia.